

LANDSTINGSREVISIONEN

Granskning av nämnden för funktionshinder och habilitering år 2013

Rapport nr 30/2013

Innehåll

1	Sammanfattning.....	3
1.1	Måluppfyllelse.....	3
1.2	Styrning.....	3
1.3	Rekommendationer.....	3
2	Inledning.....	5
2.1	Bakgrund.....	5
2.2	Revisionsfrågor.....	5
2.3	Avgränsningar.....	6
2.4	Revisionskriterier.....	6
2.5	Ansvarig styrelsen eller nämnd.....	6
2.6	Metod och genomförande.....	6
3	Nämndens uppdrag.....	7
3.1	Kommunallagen.....	7
3.2	Fullmäktiges reglemente för nämnden.....	7
3.3	Fullmäktiges landstingsplan.....	7
3.4	Landstingsstyrelsens anvisningar.....	8
3.5	Nämndens verksamhetsplan med budget 2013.....	8
3.6	Vår kommentar.....	8
4	Nämndens styrning och kontroll.....	9
4.1	Nämndens protokoll.....	9
4.2	Vår kommentar.....	9
4.3	Nämndens ekonomistyrning.....	9
4.4	Nämndens arbete med intern kontroll.....	10
4.5	Vår kommentar.....	11
4.6	Kontroll av ekonomiadministrativa rutiner.....	11
5	Nämndens delårsrapport och årsrapport.....	12
5.1	Delårsrapport 1 och 2.....	12
5.2	Vår kommentar.....	12
5.3	Årsrapport.....	12
5.4	Vår kommentar.....	13
6	Iakttagelser från fördjupade granskningar.....	13
7	Tidigare års rekommendationer.....	13
8	Svar på revisionsfrågor.....	15
8.1	Rekommendationer.....	15

1 Sammanfattning

1.1 Måluppfyllelse

Vår sammanställning visar att nämnden endast uppfyllt fem av sina 14 verksamhetsmål. Ett av dessa mål var att nå ett nollresultat vid årets slut. Nämnden redovisade ett underskott om drygt 2 miljoner kronor vilket motsvarar en budgetavvikelse på 1,8 procent. Detta trots att nämnden hösten 2013 fick en tillfällig inkomstförstärkning med 3 miljoner kronor i form av utbetalda AFA-medel.

Av nämndens verksamheter är det i år liksom tidigare år hjälpmedelsverksamheten gör störst underskott. En jämförelse med tidigare år visar att underskottet i hjälpmedelsverksamheten ökat i förhållande till budget från 23,8 procent år 2012 till 29 procent år 2013.

1.2 Styrning

Nämnden har i sin verksamhetsplan för år 2013 formulerat 14 mätbara mål. Nämnden har redovisat resultatet för nio av målen. För resterande fem mål är redovisningen otydlig vilket gör att det inte går att bedöma resultatet.

Nämnden har utvecklat sitt arbete med den interna kontrollen. Redovisningen av den interna kontrollen i nämndens årsrapport visar att nämnden vidtagit åtgärder med anledning av uppmärksammade brister.

Vår samlande bedömning är att nämnden inte haft en tillräcklig styrning och kontroll. Vår bedömning bygger bland annat på iakttagelserna kring måluppfyllelse och målredovisning men också på att nämnden saknar ett fungerande ledningssystem och beslut kring flera viktiga styrdokument. De två fördjupade granskningarna som berört nämndens verksamhet visar också på brister inom dessa områden.

1.3 Rekommendationer

Vi rekommenderar nämnden att arbeta med följande förbättringsområden:

- Vidta åtgärder för att komma till rätta med underskottet i hjälpmedelsverksamheten.
- Tydliggör vilka aktiviteter nämnden prioriterar för att nå målen.
- Se till att målen följs upp och att nämnden värderar resultatet på en nämndsövergripande nivå.
- Vidareutveckla planen för intern kontroll genom att göra en tydligare koppling mellan bedömda risker och kontroller i planen.
- Samla nämndens delegationer i ett dokument.

I nästa års granskning kommer vi att följa upp lämnade rekommendationer.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Styrelser och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med mål, beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Styrelserna och nämnderna ansvarar också för återrapporteringen till fullmäktige.

Revisorerna ska enligt kommunallagen årligen granska styrelser och nämnder. Revisorerna ska pröva om styrelser och nämnder säkerställt att verksamheten är genomförd på ett tillfredsställande sätt, om räkenskaper är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

I föregående års granskning lämnade revisorerna följande rekommendationer till nämnden:

- Fortsätt att utveckla arbetet med mätbara mål i verksamhetsplanen.
- Tydliggör vilka aktiviteter nämnden prioriterar för att nå målen.
- Säkerställ att de ekonomiska målen följs upp.
- Kommentera ekonomiska avvikelser i nämndens redovisning.
- Vidareutveckla planen för intern kontroll genom att göra en tydligare koppling mellan bedömda risker och kontroller i planen.
- Vidareutveckla återrapporteringen av den interna kontrollen genom att värdera resultatet av kontrollerna och redovisa åtgärder som vidtagits med anledning av identifierade avvikelser.
- Samla nämndens delegationer i ett dokument.

Revisorerna avsåg att år 2013 följa upp rekommendationerna från föregående års granskning.

2.2 Revisionsfrågor

Den första övergripande fråga som granskningen besvarar är om nämnden för funktionshinder och habilitering genomfört verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. I denna del granskar vi nämndens måluppfyllelse.

- Är nämndens måluppfyllelse tillräcklig?

Den andra övergripande frågan är om nämnden har haft en tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll över verksamheten inom sitt ansvarsområde.

- Är nämndens redovisning av måluppfyllelse tillräcklig?
- Är nämndens rutiner för att säkerställa att beslut blir genomförda och riktlinjer tillämpas ändamålsenliga?

- Har nämnden agerat med anledning av rekommendationerna i föregående års granskning?

2.3 Avgränsningar

Granskningen avser nämndens verksamhet år 2013. Granskningen omfattar inte om nämnden säkerställt att räkenskaperna är rättvisande. Denna del av granskningen har utförts av Ernst & Young och presenteras i samband med granskningen av landstingets årsbokslut.

2.4 Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar. Vi har utgått från nedanstående revisionskriterier:

- Kommunallagen (6 kap. 7 §)
- Fullmäktiges reglemente för nämnden
- Fullmäktiges reglemente för intern kontroll
- Landstingets regelverk (ledningssystem)
- Övriga uppdrag eller direktiv från fullmäktige till nämnden
- Landstingsstyrelsens anvisningar

2.5 Ansvarig styrelsen eller nämnd

Granskningen avser nämnden för funktionshinder och habilitering.

2.6 Metod och genomförande

Granskningen är genomförd med stöd av revisionskontorets granskningsprogram för årlig basgranskning. Programmet omfattar granskning av verksamhetsplanen, protokoll, delårsrapporter samt årsrapporten och nämndens arbete med den interna kontrollen.

Granskningen bygger på iakttagelser i styrdokument, protokoll och rapportering av resultat. I huvudsak ligger följande dokumentation till grund för granskningen:

- Nämndens verksamhetsplan
- Nämndens protokoll
- Nämndens delårsrapporter
- Nämndens årsrapport

Därutöver har vi träffat nämndens presidium och nämndens föredragande tjänsteman.

Vi har genomfört två stickprov. Det ena stickprovet omfattar de inköp nämnden genomfört under året. Kontrollen avser att se om nämnden gjort inköpen från landstingets ramavtal.

Det andra stickprovet avser att kontrollera ett urval reseräkningar med tillhörande underlag.

Rapporten har kvalitetssäkrats genom att den granskas av annan sakkunnig inom revisionskontoret. Vidare har föredragande för

nämnden och nämndens presidium har fått möjlighet att lämna synpunkter på rapportens innehåll.

3 Nämndens uppdrag

3.1 Kommunallagen

Nämnden för funktionshinder och habilitering ska enligt kommunallagen inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

3.2 Fullmäktiges reglemente för nämnden

Enligt fullmäktiges reglemente har nämnden ansvar för landstingets handikappverksamhet. Nämnden ska ansvara för att dess verksamheter uppfyller mål som framgår av lagar, författningar och fullmäktigebeslut.

Verksamheten ska bland annat ansvara för rådgivning enligt LSS, habilitering enligt HSL, rehabilitering av personer med syn- och hörselnedsättning, tolkservice till döva, dövblinda och hörselskadade samt ansvara för hjälpmedelsverksamheten.

Nämnden ska årligen upprätta planer för verksamhet och ekonomi och följa upp dessa. Nämnden ska utfärda riktlinjer om drift, ekonomisk förvaltning, intern kontroll m.m. och se till att riktlinjerna tillämpas.

3.3 Fullmäktiges landstingsplan

I landstingsplanen för år 2013 – 2015 har fullmäktige beslutat om följande sex övergripande mål för landstinget:

- Bättre och jämlik hälsa
- God vård
- Hälsöfrämjande arbetsplatser och attraktiv arbetsgivare
- God hushållning
- Medborgarinflytande
- Miljö, hållbar tillväxt och regional kraftsamling

Målen har fullmäktige formulerat med syfte att år 2020 uppnå landstingets vision om världens bästa hälsa och världens friskaste befolkning.

I fullmäktiges landstingsplan 2012-2015 har nämnden för funktionshinder och habilitering fått följande uppdrag:

- Utveckla samverkan med andra nämnder
- Samråda med representanter för intresseorganisationerna
- Utveckla samverkan med kommunerna
- Skapa mötesplatser med intresseorganisationer i länet

3.4 Landstingsstyrelsens anvisningar

Enligt landstingsstyrelsens anvisningar för år 2013 ska nämnden för funktionshinder och habilitering följa upp och utvärdera den egna verksamheten mot bakgrund av:

- Gällande lagstiftning och föreskrifter
- De mål som fastställts av landstingsfullmäktige
- De mål som fastställts i den egna verksamhetsplanen
- De mål som fastställts i de egna internkontrollplanerna

3.5 Nämndens verksamhetsplan med budget 2013

Nämnden har i sin verksamhetsplan för år 2013 lämnat specifika uppdrag till landstingsdirektören. Verksamhetsplanen utgår från fem av fullmäktiges sex mål. Under respektive målområde har nämnden formulerat sammanlagt 14 verksamhetsanpassade mål.

Enligt verksamhetsplanen har nämnden för avsikt att följa upp samtliga av sina mål i nämndens årsrapport. Nämnden ska dessutom enligt sin plan månatligen följa upp målen om att ha en budget i balans.

Utöver målen har nämnden beslutat om ett flertal strategier och uppdrag m.m.

Av verksamhetsplanen framgår när de olika målen ska följas upp av nämnden.

3.6 Vår kommentar

Nämnden har utvecklat sin verksamhetsplan i enlighet med rekommendationerna i föregående års granskning. Av de 14 målen är vår bedömning att samtliga är mätbara.

Vi noterar att det inte finns någon tydlig koppling i planen mellan respektive mål och strategi.

4 Nämndens styrning och kontroll

4.1 Nämndens protokoll

Nämnden har under år 2013 haft sex protokollförda sammanträden. I tabellen nedan finns en sammanställning över i vilken grad nämnden beslutat om grundläggande styrdokument för sitt ansvarsområde.

Styrdokument	Beslut Ja/Nej	Vår kommentar
Verksamhetsplan år 2013	Ja	2012-10-15, 41 §
Budget år 2013	Ja	2012-10-15, 41 §
Uppdaterad delegationsordning	Nej	2003-01-28, 10 §. Delegationer är löpande uppdaterade i protokollbeslut av nämnden. Det finns inte något samlat dokument där alla uppdateringarna finns med.
Attestordning	Nej	Det finns inte någon beslutad attestordning för år 2013.
Dokumenthanteringsplan	Nej	Nämnden har inte beslutat om en dokumenthanteringsplan. Landstingsdirektören har beslutat om arkivplan för tjänstemannaledningen som även omfattar nämndens ansvarsområde.
Delårsrapport 1	Ja	2013-05-13, 35 §
Delårsrapport 2	Ja	2013-09-10, 43 §
Årsredovisning år 2013	Ja	2014-02-25, 5 §
Internkontrollplan 2013	Ja	2012-10-15, 42 §

4.2 Vår kommentar

Enligt nämndens föredragande tjänsteman har nämnden för funktionshinder och habilitering valt att avvakta med sitt beslut om en ny delegationsordning till dess nya reglementen för nämnder och styrelser blivit beslutade av landstingsfullmäktige under år 2014.

4.3 Nämndens ekonomistyrning

Nämnden skulle enligt sin verksamhetsplan månatligen följa upp målet om att ha en budget i balans. I vår protokollgranskning kan vi se att nämnden vid samtliga överläggningar har tagit del av ekonomisk information. Det finns inga beslutsunderlag avseende den ekonomiska rapporteringen bifogade till protokollen förutom vid delårsboksluten. Av den anledningen kan vi inte göra någon bedömning av kvaliteten i den ekonomiska informationen.

Nämnden har genomgående redovisat budgetavvikelsen i protokolltexten, förutom vid ett tillfälle. Avvikelsen har varit negativ vid varje redovisat tillfälle och underskottet var högst i augusti och september. Under hösten 2013 fick en nämnden en tillfällig inkomstförstärkning med 3 miljoner kronor i form av utbetalda AFA-medel. Vid årets slut redovisade nämnden ett underskott på drygt 2 miljoner kronor. Underskottet motsvarar 1,8 procent av den justerade budgeten.

Bland nämndens verksamheter är det hjälpmedelsverksamheten uppvisar störst underskott. Underskottet har ökat i förhållande till budget från 23,8 procent år 2012 till 29 procent år 2013.

Nämnden har i sina delårsrapporter inte gjort några bedömningar om det förväntade resultatet vid årets slut.

Vid ett tillfälle kan vi se att nämnden agerat med anledning av den ekonomiska situationen. Beslutsformuleringen var i detta fall att ”initiera en dialog med berörda tjänstemän för hur man bäst löser de problem som orsakar underskott”. Av protokollet framgår inte något tydligt uppdrag till verksamheten med anledning av beslutet. Nämnden har inte heller följt upp beslutet genom att begära återrapportering från verksamheten.

4.4 Nämndens arbete med intern kontroll

I tabellen nedan har vi sammanställt nämndens följsamhet till fullmäktiges reglemente för intern kontroll.

Kontrollfråga	Bedömning Ja/Nej	Vår kommentar
Har nämnden upprättat en organisation för arbetet med den interna kontrollen?	Delvis	Nämnden har den 15 oktober 2013 fastställt en organisation och tillämpningsanvisningar för nämndens interna kontroll. Föregående år kommenterade vi att texten i dokumentet inte var uppdaterad eftersom den hänvisar till verksamhetsområde handikapp. Vi noterar att texten fortfarande inte har uppdaterats i detta dokument.
Har nämnden säkerställt att det finns dokumenterade riskbedömningar?	Delvis	Det finns övergripande riskbedömningar men de har ingen direkt koppling till de kontroller som nämnden har fastställt i sin internkontrollplan.
Har nämnden beslutat om en internkontrollplan?	Ja	2012-10-15, 42 §

Revisionsfråga	Bedömning Ja/Nej	Vår kommentar
Har nämnden säkerställt att internkontrollplanen beskriver vilka kontroller som ska genomföras, vem som har ansvar för kontrollerna och när uppföljning ska vara genomförd?	Delvis	Kontrollerna är beskrivna i planen. Där står även att kontrollerna ska avrapporteras i nämndens årsrapport. Det framgår dock inte hur ofta eller på vilket sätt kontrollerna ska utföras. Inte heller framgår stickprovets omfattning.
Har nämnden säkerställt att kontroller i internkontrollplanen är genomförda?	Ja	Utifrån redogörelsen i nämndens årsrapport gör vi bedömningen att kontrollerna är genomförda.
Har nämnden bedömt resultatet av genomförd uppföljning av intern kontroll?	Ja	Nämnden har presenterat resultatet av kontrollerna i årsrapporten. Nämnden har för några kontroller presenterat åtgärdsförslag med anledning av de genomförda kontrollerna.
Har nämnden beslutat om åtgärder i händelse av att den interna kontrollen visat på brister?	Ja	Av redovisningen av den interna kontrollen i nämndens årsrapport finns beslut om åtgärder. Nämnden har även under året beslutat om en åtgärd med anledning av det ekonomiska underskottet i hjälpmedelsverksamheten.
Har nämnden senast i samband med årsredovisningen till landstingsstyrelsen rapporterat om resultatet från sin uppföljning av den interna kontrollen?	Ja	I årsrapporten har nämnden redogjort för samtliga kontroller i nämndens internkontrollplan.

4.5 Vår kommentar

Vi bedömer att nämnden utvecklat sin redovisning av genomförda kontroller. Nämnden har dock inte gjort någon samlad bedömning av resultatet utan endast redovisat aktivitet för aktivitet. Det är i vissa fall oklart hur kontrollerna är genomförda och på vilket sätt. I redovisningen presenterar nämnden flera av resultaten i förhållande till målvärden. Nämnden har kommenterat fall där resultatet inte motsvarade nämndens förväntningar och även noterat planerade åtgärder i sin redovisning.

4.6 Kontroll av ekonomiadministrativa rutiner

Vi har gjort två stickprov av nämndens ekonomiadministrativa rutiner. Det ena stickprovet berör nämndens kontroller av inköp i förhållande till upphandlade ramavtal. Det andra stickprovet avser

att kontrollera kvitton tillhörande reseräkningar som överstiger 1000 kr. Inget av stickproven visar några avvikelser från landstingets regler kring ramavtal och reseräkningar.

5 Nämndens delårsrapport och årsrapport

5.1 Delårsrapport 1 och 2

Revisorerna ska enligt kommunallagen bedöma om det ekonomiska resultatet är förenligt med fullmäktiges beslut och om verksamheten bedrivits inom uppsatta mål.

- Har nämnden bedrivit sin verksamhet så att det är troligt att fullmäktiges mål kommer att nås vid årets slut?
- Kommer nämnden att uppnå ett balanserat resultat vid årets slut? Om inte, har nämnden säkerställt åtgärder med syfte att nå ekonomisk balans? Är dessa åtgärder tillräckligt tydligt beskrivna av nämnden?

Nämnden för funktionshinder och habilitering har år 2013 beslutat om två delårsrapporter. En första rapport per april 2013 och en andra per augusti 2013.

5.2 Vår kommentar

Strukturen i nämndens delårsrapporter följer i stort fullmäktiges övergripande mål.

De mål som nämnden enligt verksamhetsplanen planerat följa upp i samband med delårsboksluten finns redovisade i nämndens delårsrapporter.

Nämndens har i båda delårsrapporterna påtalat att hjälpmedelsverksamheten gått med underskott medan habiliteringscentrum haft ett överskott. Sammantaget har nämnden inte kunnat nå en budget i balans löpande under året.

Det finns i delårsrapporterna inga konkreta förslag från nämndens sida på hur nämnden ska komma tillrätta med det ekonomiska underskottet. Däremot beslutade nämnden i maj 2013 om att initiera en dialog med tjänstemän om hur man bäst löser de problem som orsakar underskotten i hjälpmedelsverksamheten.

I nämndens delårsrapporter fanns ingen samlad bedömning kring resultatet av verksamhetsmål eller ekonomiska mål vid årets slut. Det har därmed i delårsrapporten saknats underlag för att bedöma om fullmäktiges mål skulle komma att uppnås vid årets slut.

5.3 Årsrapport

I nämndens årsrapport har nämnden redovisat sin verksamhet utifrån fullmäktiges övergripande mål och nämndens särskilda uppdrag.

Nämnden har redovisat samtliga mål och uppdrag från verksamhetsplanen i sin årsrapport.

5.4 Vår kommentar

I årsrapporten är målen redovisade i tabellform vilket underlättar värderingen av resultatet. Nämnden har dock inte gjort någon samlad bedömning utifrån de övergripande målen.

Vår tolkning utifrån nämndens redovisning är att nämnden uppfyllt fem av sina 14 mål och inte uppfyllt fyra av målen. Det går inte att utifrån nämndens redovisning tolka om resterande fem mål uppnåtts eller inte.

När det gäller fullmäktiges särskilda uppdrag till nämnden konstaterar nämnden att deras arbete inte resulterat i den utveckling som den funktionshinderspolitiska policyn med tillhörande handlingsplan föreskriver.

6 Iakttagelser från fördjupade granskningar

Under år 2014 har revisorerna gjort två fördjupade granskningar av nämndens verksamheter.

- Granskning av landstingets utbetalningar av bidrag till föreningar (nr 04/2013)
- Granskning av ansvarsfördelning mellan landstingsstyrelsen och nämnder (nr 10/2013)

Granskningen av utbetalningar av bidrag till föreningar visade på brister i den interna kontrollen för att säkerställa att bidragen betalas ut i enlighet med regelverket. Granskningen visade också på otydligheter i regelverket kring regler för vilka kostnader som berättigar till merkostnadsbidrag. Under året kan vi se att nämnden för funktionshinder och habilitering fattat beslut om ett nytt regelverk för bidrag till handikapporganisationer (2013-10-22, § 54).

Granskningen av ansvarsfördelningen mellan landstingsstyrelsen och nämnden för funktionshinder och habilitering visar på otydligheter i ansvaret för delar av den verksamhet som nämnden ansvarar för. Den 18 februari 2014 fattade landstingsfullmäktige ett beslut om reviderat reglemente (§ 45). Av beslutet framgår att fullmäktige förtydligat nämndens personal- och arbetsmiljöansvar.

7 Tidigare års rekommendationer

I föregående års granskning fanns rekommendationer kring sju förbättringsområden. Nedan kommenteras våra iakttagelser kring nämndens åtgärder med anledning av rekommendationerna.

- **Fortsätt arbeta med mätbara mål i verksamhetsplanen.** Nämnden har arbetat med målformuleringarna och vår bedömning är att nämndens samtliga mål i verksamhetsplan för år 2013 är mätbara.

- **Tydliggör vilka aktiviteter nämnden prioriterar för att nå målen.**

Vår bedömning är att nämnden behöver fortsätta arbeta med att förtydliga vilka aktiviteter som verksamheterna behöver prioritera att genomföra för att målen ska gå att uppnå.

- **Säkerställ att målen följs upp.**

Vår bedömning är att nämnden redovisat nio av sina 14 mål på ett tillfredställande sätt. Nämnden behöver fortsätta arbeta med att förbättra sin målredovisning.

- **Kommentera avvikelser i nämndens redovisning.**

Nämnden bör fortsätta arbeta med att kommentera och protokollföra samt vidta åtgärder när verksamheter uppvisar ekonomiska avvikelser.

- **Vidareutveckla planen för intern kontroll genom att göra en tydligare koppling mellan bedömda risker och kontroller i planen.**

Vår bedömning är att nämnden behöver fortsätta att utveckla sitt arbete med den interna kontrollen.

- **Vidareutveckla uppföljningen av den interna kontrollen genom att värdera resultatet av kontrollerna och redovisa åtgärder som vidtagits med anledning av identifierade avvikelser.**

Nämnden har utvecklat sin uppföljning av den interna kontrollen. Nämnden har i tabellform redovisat för sina kontroller och resultatet av uppföljningen. Nämnden har också kommenterat i de fall åtgärder eller rutiner behöver utvecklas ytterligare för att förbättra den interna kontrollen.

- **Samla nämndens delegationer i ett dokument.**

Enligt uppgift från föredragande tjänsteman i nämnden finns ett förslag till delegationsordning framtaget av en extern konsult. Nämnden har dock valt att avvakta sitt beslut kring delegationsordningen tills landstingsfullmäktige fattat sitt beslut om nya reglementen för nämnder och styrelsen under år 2014. Fullmäktige fattade beslut om nytt reglemente för nämnden i februari 2014.

8 Svar på revisionsfrågor

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Är nämndens redovisning av måluppfyllelsen tillräcklig?	Delvis	Vår bedömning är att nämnden redovisar nio av 14 mål på ett tillfredställande sätt. Nämnden gör dock ingen samlad bedömning på nämndsövergripande nivå utifrån målen inom respektive målområde. För vissa mål framgår inte utgångsvärdet i verksamhetsplanen vilket gör det svårt att bedöma nämndens redovisning av måluppfyllelsen.
Är nämndens måluppfyllelse tillräcklig?	Nej	Vår sammanställning visar att nämnden endast uppfyllt fem av sina 14 mål. Ett av dessa mål är att nå ett nollresultat vid årets slut. Nämnden redovisade ett underskott om drygt 2 miljoner kronor vilket motsvarar en budgetavvikelse på 1,8 procent.
Är nämndens rutiner för att säkerställa att beslut blir genomförda och riktlinjer tillämpas ändamålsenliga?	Nej	Det saknas ett bland annat ett ledningssystem för nämndens verksamhetsområde. Detta leder till att det i allt för hög grad saknas formellt beslutade regler och rutiner.
Har nämnden agerat med anledning av rekommendationerna i föregående års granskning?	Delvis	Nämnden har arbetat med rekommendationerna från föregående års granskning och kommit en bit på väg. Dock återstår fortfarande arbete varför rekommendationerna från föregående granskning i hög utsträckning kvarstår.

8.1 Rekommendationer

Vi rekommenderar nämnden att arbeta med följande förbättringsområden:

- Tydliggör vilka aktiviteter nämnden prioriterar för att nå målen.
- Se till att målen följs upp och att nämnden värderar resultatet på en nämndsövergripande nivå.
- Fortsätt att kommentera ekonomiska avvikelser i nämndens redovisning.
- Vidareutveckla planen för intern kontroll genom att göra en tydligare koppling mellan bedömda risker och kontroller i planen.
- Samla nämndens delegationer i ett dokument.

Umeå den 17 mars 2014

Eva Moe
Revisor

Monika Norlin
Revisor